

RAPORT
O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SAMODZIELNEGO
PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
ZA ROK 2019

Podstawa prawna: art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jedn. Dz.U z 2020 r. poz. 295, ze zmianami)

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej

1. Firma samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej:

ZAKŁAD OPIEKUŃCZO-LECZNICZY W ŚREMIE

2. Siedziba (miejscowość):

ŚREM

3. Adres:

UL. PROMENADA 7

4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej:

tel. 61 28 35 267, fax 61 28 37 738, e-mail: zpo@post.pl

5. Numer identyfikacyjny REGON:

631129627-00024

6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym

0000002869

7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą:

05.11.1993 r., nr rejestru 000000016094

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832). Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2019 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny

przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w cytowanym wyżej rozporządzeniu.

ANALIZA WSKAŹNIKOWA I PUNKTOWA SYTUACJI FINANSOWEJ za 2019 rok

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik	Ocena
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI					
Zyskowności netto (%)	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	0,88%	3
Zyskowności działalności operacyjnej (%)	$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 3,0 % powyżej 3,0% do 5,0% powyżej 5,0%	0 3 4 5	-0,02%	0
Zyskowności aktywów (%)	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	0,82%	3
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	15	Uzyskano	6
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI					
Płynności bieżącej	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,6 od 0,60 do 1,00 powyżej 1,00 do 1,50 powyżej 1,5 do 3,00 powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 4 8 12 10	4,32	10
Płynności szybkiej	$\frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy} - \text{krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)} - \text{zapasy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} - \text{zobowiązania z tyt. dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy} + \text{rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,50 powyżej 0,50 do 1,00 powyżej 1,00 do 2,50 powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 8 13 10	4,29	10
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	25	Uzyskano	20

III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI					
Rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni od 45 dni do 60 dni od 61 dni do 90 dni	3 2 1 0	26	3
Rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	7 4 0	6	7
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	10	Uzyskano	10

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik	Ocena
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA					
Zadłużenia aktywów (%)	$\frac{(\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}) \times 100\%}{\text{aktywa razem}}$	poniżej 40 % od 40% do 60% powyżej 60% do 80% powyżej 80%	10 8 3 0	19,20%	10
Wypłacalności	$\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$	od 0,00 do 0,50 od 0,51 do 1,00 od 1,01 do 2,00 od 2,01 do 4,00 pow. 4,00 lub pon. 0,00	10 8 6 4 0	0,28	10
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna	20	Uzyskano	20
SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW					56

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2019 rok przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 56 punktów, co stanowi 80 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o stabilności ekonomiczno-finansowej jednostki.

(Analiza przypisanych punktów pomiędzy poszczególne grupy wskaźników ekonomicznych odzwierciedla ich znaczenie w ocenie ekonomiczno-finansowej SPZOZ. Samodzielne zakłady opieki zdrowotnej zgodnie z ustawą o działalności leczniczej nie są nastawione na osiągnięcie zysku).

Wskaźniki wyliczono w oparciu o sporządzony bilans i rachunek zysków i strat za rok 2019 zweryfikowany i zatwierdzony przez Biegłego Rewidenta.

Uzyskanie 40,00 % możliwych punktów w kategorii zyskowności i 80,00 % w kategorii płynności przy 100,00 % - wej punktacji wskaźników efektywności i zadłużenia potwierdza, że Zakład ma zachowaną płynność finansową i nie posiada zobowiązań wymagalnych.

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Opis przyjętych założeń

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Śremie jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2020-2022 została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. SPZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie stabilności ekonomiczno-finansowej.

Wskaźniki makroekonomiczne

Z Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2019-2023 wynika, że zakłada się stopniowy wzrost nakładów na ochronę zdrowia w relacji do PKB w kolejnych latach, aż do osiągnięcia 6 % PKB w roku 2024. Zgodnie z art. 131c znowelizowanej ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1373), w najbliższych latach wzrost ten ma kształtować się następująco:

- 2020 rok – 5,03 PKB,
- 2021 rok – 5,30 PKB,
- 2022 rok – 5,55 PKB,
- 2023 rok – 5,80 PKB.

14 lutego 2020 r. Sejm uchwalił ustawę budżetową na rok 2020, która nie zakładała deficytu. Prognozowany wzrost PKB (w ujęciu realnym o 3,7 proc.), wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej oraz emerytur i rent (nominalnie o 6,3 %) i inflację na poziomie 2,5 % miał sprzyjać zapewnieniu stabilności finansów publicznych i wsparcie wzrostu gospodarczego.

Zgodnie z art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) Minister Finansów przedstawia Radzie Ministrów założenia projektu budżetu państwa na rok następny, uwzględniające ustalenia oraz kierunki działań zawarte w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa. Plan ten określa wstępną prognozę podstawowych wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok następny.

W bieżącym roku ze względu na trwającą epidemię w nowelizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw Minister Finansów nie opracowuje w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa prognoz podstawowych wielkości makroekonomicznych.

Wszystkie państwa członkowskie UE w ramach przygotowania budżetów stosują procedury uproszczone. Wszystkie państwa ze względu na poważne spowolnienie gospodarcze wywołane pandemią, uruchamiają w 2020 r. dodatkowe środki budżetowe dla powstrzymania pandemii COVID-19 i łagodzenia jej skutków. W Polsce walka z epidemią oraz uruchomienie szeregu działań mających na celu ograniczenie negatywnych skutków epidemii będzie miało wpływ na pogorszenie wskaźników makroekonomicznych w stosunku do Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2019-2023 i ustawy budżetowej na 2020 r. Zakładany jest wzrost deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych z 0,7% PKB w 2019 r. do 8,4% PKB w 2020 r.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej na lata 2020-2022 oparto na planie finansowym na 2020 rok.

Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 844), wprowadziła zmiany w organizacji i finansowaniu świadczeń oraz określa kwalifikacje świadczeniodawcy do jednego z poziomów systemu zabezpieczenia oraz wskazanie profili systemu zabezpieczenia, zakresów lub rodzajów świadczeń, w ramach których będą udzielane świadczenia opieki zdrowotnej w systemie zabezpieczenia. Ogłoszony wykaz świadczeniodawców zakwalifikowanych do poszczególnych poziomów systemu zabezpieczenia obowiązuje od dnia 1 października 2017 r. do dnia 30 czerwca 2021r. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Śremie SPZOZ nie został zakwalifikowany do systemu zabezpieczenia ze względu na rodzaj udzielanych świadczeń.

Finansowanie świadczeń w zakresie opieki psychiatrycznej opiera się na dotychczasowych warunkach, dlatego przychody i koszty ujęte w prognozie są związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych przychodów (odpłatność pacjentek).

Wykaz umów na finansowanie świadczeń ze środków publicznych zawartych na dzień sporządzenia raportu:

Lp.	Nazwa płatnika	Rodzaj/zakres świadczeń	Termin obowiązywania umowy (od – do)
1	WOW NFZ	Świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych	01.10.2018 – 30.09.2023
		Koszty świadczeń wynikające z rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie zmieniające OWU – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	01.01.2020 – 31.12.2020
2	WOW NFZ	Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze psychiatryczne dla dorosłych	01.07.2018 – 30.06.2023
		Koszty świadczeń wynikające z rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie zmieniające OWU – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	01.01.2020 – 31.12.2020

Prognoza przychodów na 2020 rok i lata następne została oparta na planie rzeczowo-finansowym umowy z NFZ. Przychody z NFZ stanowią 79 % przychodów spoz. Wysokość kontraktu ma bezpośredni wpływ na kondycję finansową podmiotu. Podobnie jak w całej gospodarce w okresie marzec - kwiecień odnotowano znaczne zmniejszenie rzeczowe wykonania kontraktu w stosunku do planu. Mimo to zgodnie z obowiązującymi na dzień dzisiejszy przepisami spadek wykonania świadczeń nie ma bezpośredniego przełożenia na wpływy środków z NFZ.

W prognozie na 2020 rok założono, że do końca roku zakres rzeczowy świadczeń wynikający z umowy zostanie zrealizowany w umowach odrębnie finansowych rozliczanych wg wykonanych świadczeń. Jest to założenie optymistyczne, aczkolwiek możliwe do zrealizowania pod warunkiem, że negatywne skutki epidemii – niechęć pacjentów do korzystania ze świadczeń planowych, wysoki % pracowników na zasiłkach opiekuńczych i chorobowych, wydłużenie czasu wykonywania świadczeń związany z zaostrzonymi wymogami bezpieczeństwa potrwają nie dłużej niż do 15 czerwca 2020 roku.

Na lata 2021 i 2022 założono wzrost przychodów na poziomie zakładanej inflacji czyli o 2,8 %. Przyjęto założenie, że niezależnie od realizacji kontraktu w 2020 r. wartość przychodów ze środków publicznych, która powinna gwarantować świadczenia gwarantowane dla osób uprawnionych nie może być obniżona nawet przy zmniejszeniu przychodów NFZ ze składek zdrowotnych ponieważ ustawa o finansowaniu świadczeń ze środków publicznych gwarantuje rosnący udział w PKB środków przeznaczonych na ochronę zdrowia. W przypadku niewystarczających środków pochodzących ze składek zdrowotnych będący skutkiem spadku zatrudnienia oraz obniżeniem wynagrodzeń pozostała część środków pochodzić będzie z budżetu państwa i w pierwszej kolejności ma być przeznaczona na finansowanie świadczeń gwarantowanych.

Do pozostałych przychodów operacyjnych Zakład zaliczył również przychody wynikające z darowizn i inne. Przychody finansowe (odsetki od lokat bankowych) oszacowano na podstawie aktualnej wiedzy na temat sytuacji na rynku finansowym.

Wg. Prognozy Banku Światowego spożycie prywatne w 2020 r. spadnie w stosunku do 2019 roku o 3,2% a w 2021 roku wzrośnie w stosunku do 2020 roku o 2,3% a w następnym roku ten wzrost osiągnie dalsze 3%.

Prognoza kosztów na 2020 rok i lata następne została oparta na przyjętym planie finansowym na ten rok. Prognozowane koszty przekraczają znacznie plan kosztów z planu pierwotnego ze względu na dodatkowe koszty, związane przede wszystkim ze zwiększeniem wymogów sanitarno-epidemiologicznych ze względu na stan epidemii oraz realizację dodatkowych zaleceń związanych z COVID-19. Zgodnie z wprowadzonymi regulacjami prawnymi wprowadzonymi ustawą szczególną, zmiany planu finansowego w zakresie zwiększenia kosztów związanych z epidemią mogą być wprowadzane z pominięciem art. 52 ustawy o

finansach publicznych. Wg stanu na dzień 31 maja 2020 roku znacząco wzrosły koszty zużycia materiałów i energii, na skutek poniesienia dodatkowych kosztów na zakup środków ochrony osobistej zabezpieczających personel Zakładu oraz pacjentów. W związku z trwającym stanem pandemii prognozuje się ponoszenie ww. kosztów do końca 2020 roku w celu spełnienia wymogów sanitarno-epidemiologicznych obowiązujących podmioty lecznicze.

Koszty pracy pracowników zatrudnionych na umowę o pracę ustalono biorąc pod uwagę wzrost minimalnego wynagrodzenia zasadniczego pracowników ochrony zdrowia. Od 2021 roku podwyższono również koszty pracy m. in. w związku z ustawowym terminem wprowadzenia w jednostkach finansów publicznych Pracowniczych Planów Kapitałowych.

TABELA PUNKTÓW OGÓŁEM ZA LATA 2019 - 2022

Wskaźniki	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik zyskowności netto (%)	3	0	3	3
Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	0	0	0	0
Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	3	0	3	3
Wskaźnik bieżącej płynności	10	10	10	10
Wskaźnik szybkiej płynności	10	10	10	10
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	3	3	3	3
Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	7	7	7	7
Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	10	10	10	10
Wskaźnik wypłacalności	10	10	10	10
RAZEM	56	50	56	56

**TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ -
PROGNOZA NA LATA 2020 – 2022**

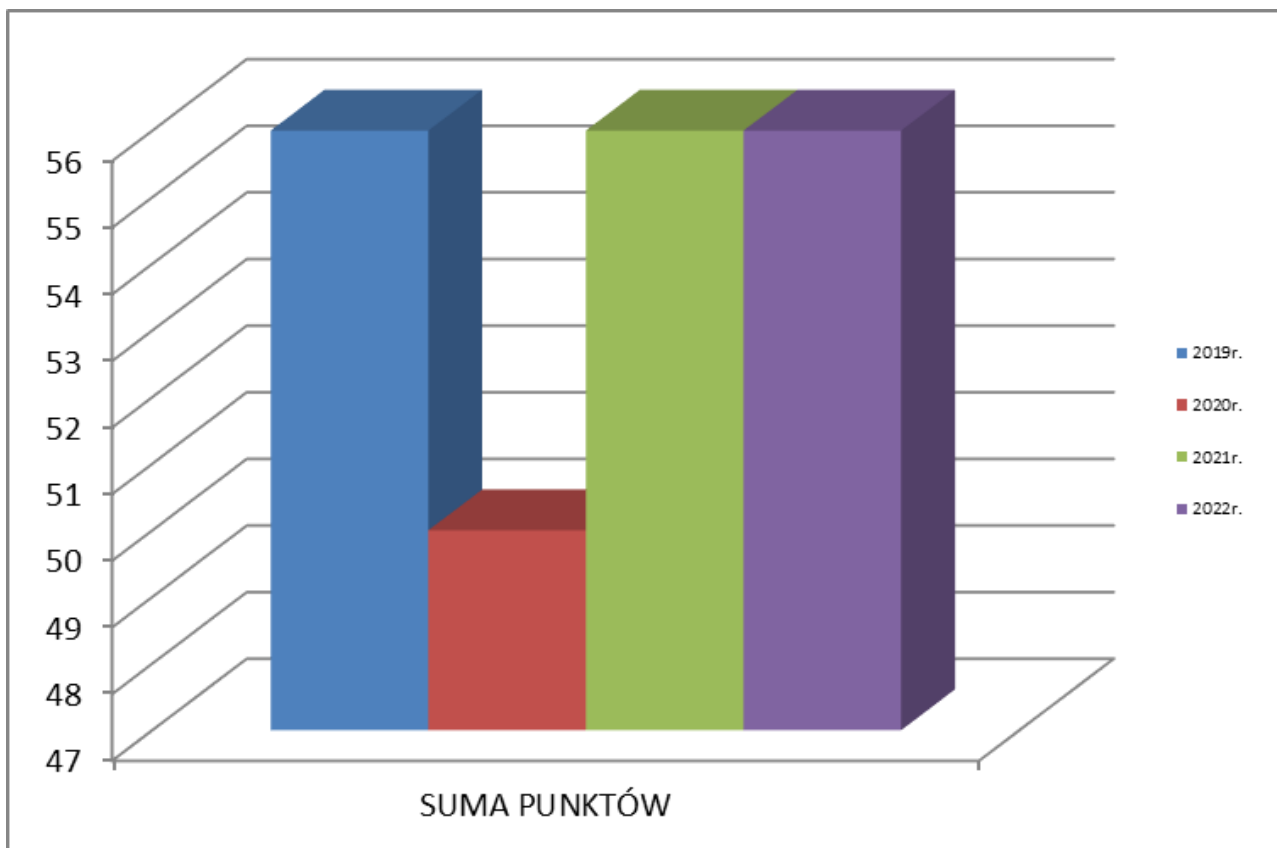
Grupa	Wskaźniki	2020		2021		2022	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-0,80%	0	0,00%	3	0	3
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-1,45%	0	-0,24%	0	-0,23%	0
	Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	-0,75%	0	0,00%	3	0	3
		0		6		6	

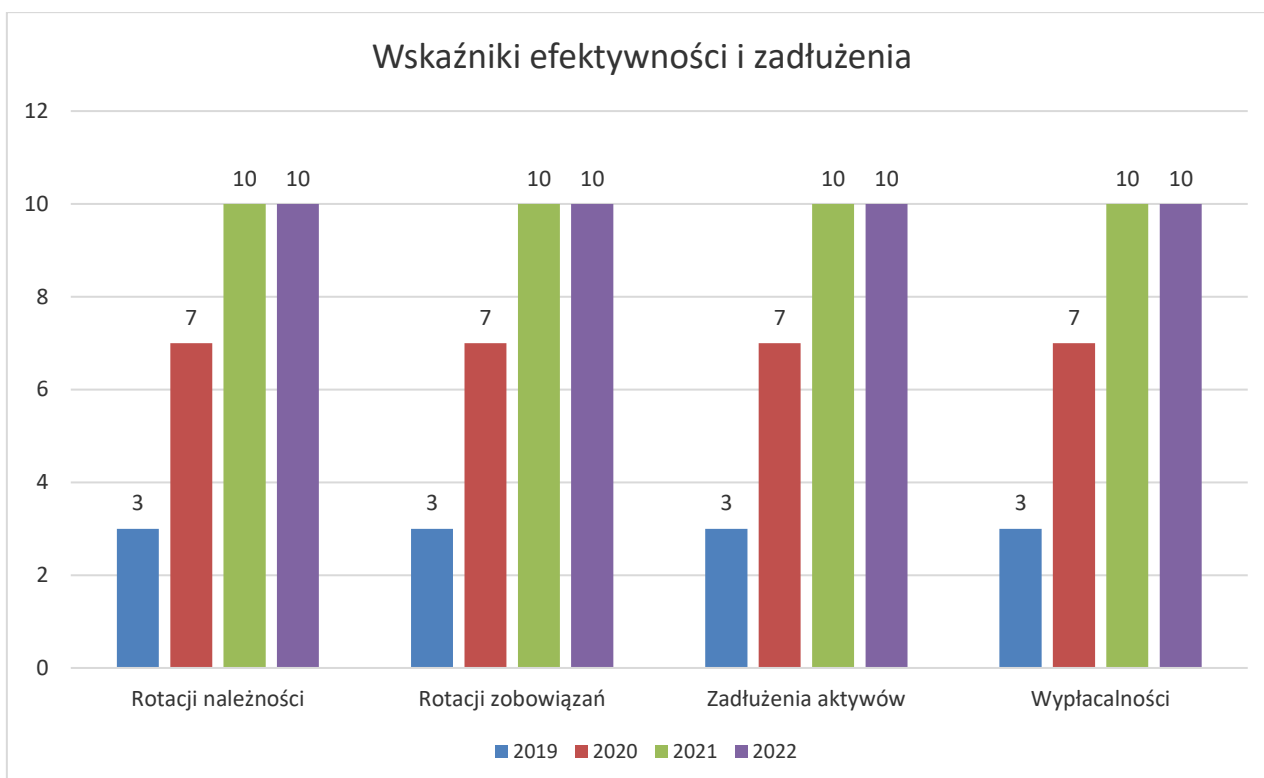
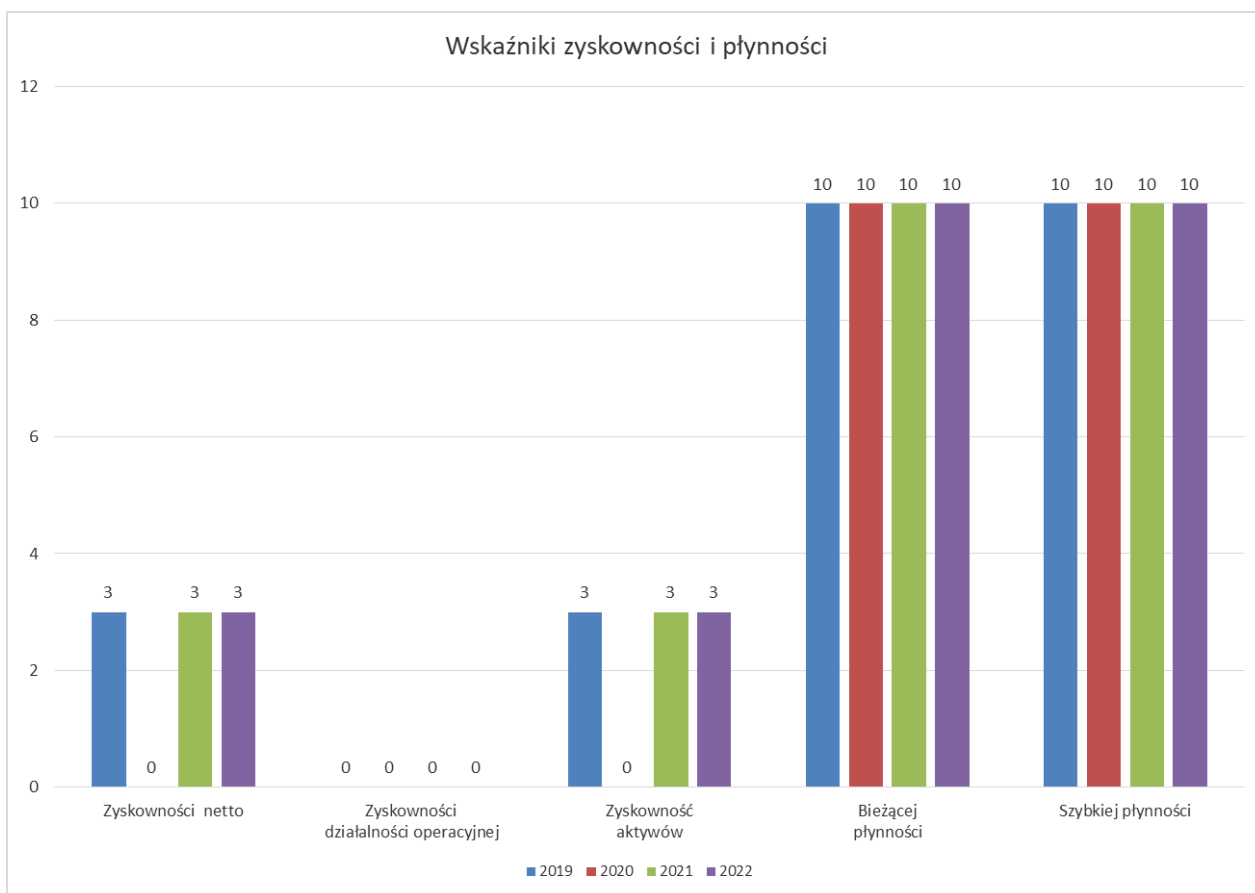
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	3,78	10	3,65	10	3,67	10
	Wskaźnik szybkiej płynności	3,74	10	3,61	10	3,62	10
		20		20		20	

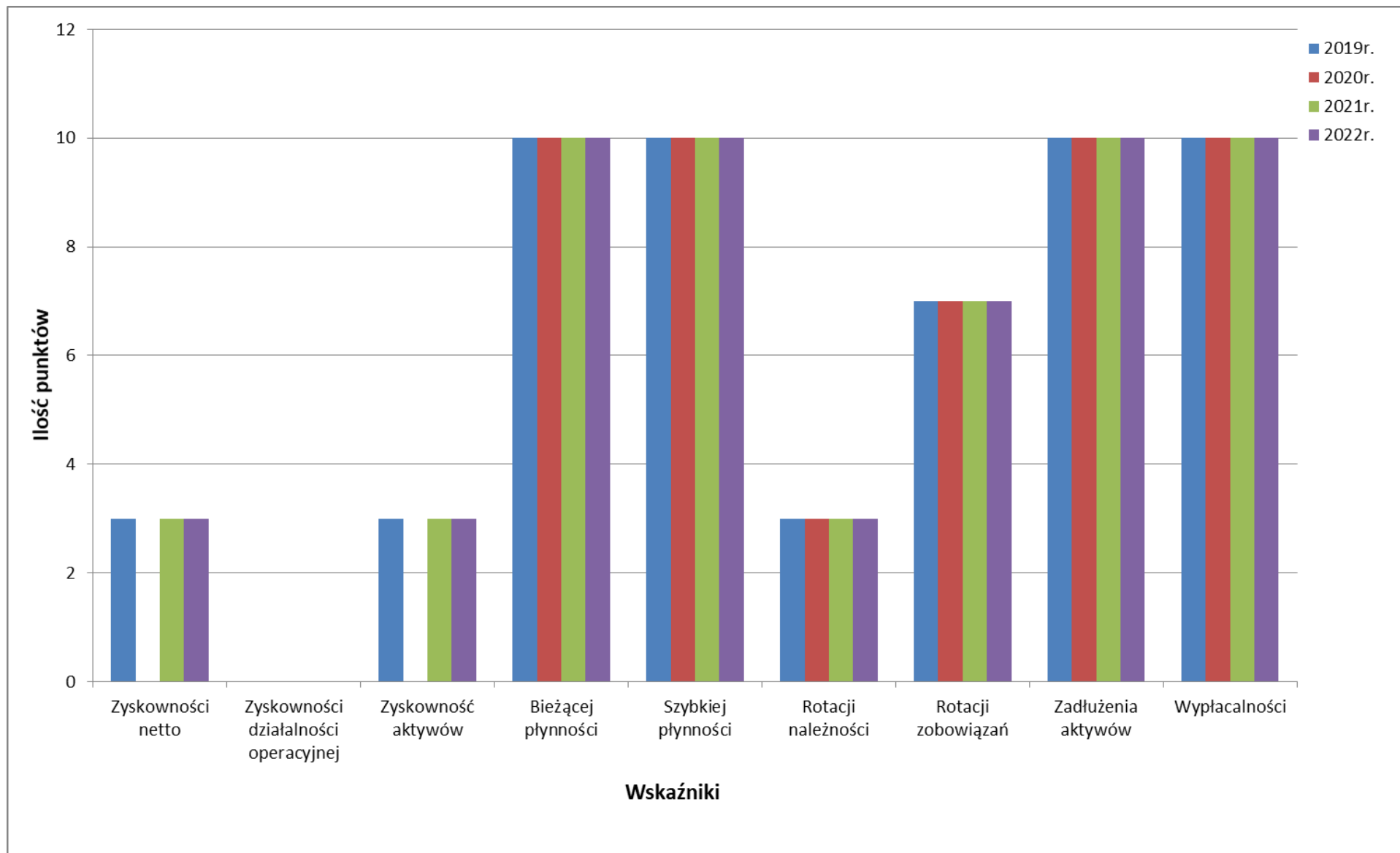
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	27	3	27	3	27	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	6	7	6	7	6	7
		10		10		10	

IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	19%	10	19%	10	20%	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,27	10	0,28	10	0,28	10
		20		20		20	

Łączna wartość punktów		50		56		56	
-------------------------------	--	-----------	--	-----------	--	-----------	--

Podsumowanie

Podstawową działalnością samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej jest działalność lecznicza polegająca na udzielaniu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Zasadniczym celem działania podmiotów leczniczych realizujących usługi w całości finansowane lub dofinansowane ze środków NFZ jest zaspokajanie w sposób ciągły i trwały potrzeb obywateli w zakresie ochrony zdrowia w ramach gwarantowanych przez państwo świadczeń zdrowotnych.

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej nie jest jednostką nastawioną na osiągnięcie zysku. Celem Zakładu jest równoważenie kosztów przychodami. W 2019 roku Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Śremie osiągnął 56 punktów z 70 możliwych do zdobycia, co stanowi 80 % maksymalnej liczby punktów. W obecnych warunkach prognozowanie sytuacji ekonomicznej i finansowej obarczone jest dużym ryzykiem błędu.

IV. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

Podstawowym założeniem przy opracowaniu raportu było przyjęcie, że ograniczenia składające się na ogólnospołeczną kwarantannę istotne dla funkcjonowania gospodarki będą znoszone w maju/czerwcu br.(co jest spójne z założeniami Komisji Europejskiej).

Pełny powrót do normalnej sytuacji potrwa jednak dłużej, a walka ze skutkami epidemii będzie długotrwała i może mieć znacznie większy wpływ na pogorszenie sytuacji finansowej. Spadek aktywności gospodarczej i pogorszenia sytuacji na rynku pracy mogą mieć większą skalę niż przyjęto w założeniach. Takimi zagrożeniami mogą być:

- a) zmiana lub zamrożenie przepisów określających minimalny poziom środków przekazywanych na ochronę zdrowia,
- b) brak możliwości wypracowania kontraktu z NFZ mimo przywrócenie planowych zabiegów i badań w placówkach ochrony zdrowia oraz obniżenie wartości kontraktów w latach następnych,
- c) zmniejszenie wartości jednostki rozliczeniowej ze względu na spadek przychodów i braku środków w budżecie państwa,
- d) nierelatywnie większy wzrost kosztów niż wzrost przychodów, na skutek m.in. wzrostu cen towarów i usług,
- e) zmiana przepisów w zakresie pokrycia strat szpox przez organy tworzące,
- f) likwidacja jednostek generujących straty,
- g) zmiany systemowe ograniczające liczbę podmiotów leczniczych,

- h) obowiązek przystąpienia do PPK bez zwiększenia środków po stronie przychodów rekompensujących dodatkowe koszty,
- i) brak kadry medycznej,
- j) roszczenia płacowe,
- k) zamrożenie środków na inwestycje ze względu na wzrost deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych.